

На основу члана 109. Закона о основама система образовања и васпитања ("Службени гласник РС", број 88/17) и члана 25. Статута, Број: 61-1630/2017 од 25.12.2017. године, Школски одбор Основне школе "Јован Стерија Поповић" у Великој Греди, на седници одржаној дана 19.01.2018. године, донео је

**ПРАВИЛА ПОНАШАЊА
У ОСНОВНОЈ ШКОЛИ "ЈОВАН СТЕРИЈА ПОПОВИЋ"
ВЕЛИКА ГРЕДА**

Члан 1.

Правилима понашања у школи (у даљем тексту: Правила) уређују се правила понашање и међусобни односи деце, ученика, родитеља, односно других законских заступника и запослених у Основној школи "Јован Стерија Поповић" у Великој Греди (у даљем тексту: Школа).

Члан 2.

Поштовањем и применом ових Правила обезбеђује се успешно одвијање образовно-васпитног рада Школе, побољшавају се радна дисциплина и безбедност у Школи, чување школске имовине и имовине деце и ученика, запослених, родитеља, односно других законских засатупника и запослених у Школи и доприноси се повећању угледа Школе и остварују основе за боље и савременије услове рада.

Члан 3.

У Школи се негују односи међусобног разумевања и уважавања личности деце, ученика, запослених и родитеља, односно других законских заступника.

Запослени имају обавезу да својим радом и укупним понашањем доприносе развијању позитивне атмосфере у Школи.

Члан 4.

У Школи су забрањени:

- 1) дискриминација;
- 1) насиље, злостављање и занемаривање;
- 2) понашање које врећа углед, част и достојанство;

Члан 5.

У Школи су забрањене дискриминација и дискриминаторско поступање, којим се на непосредан или посредан, отворен или прикривен начин, неоправдано прави разлика или неједнако поступа, односно врши пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лице или групе лица, као и на чланове њихових породица или њима близка лица на отворен или прикривен начин, а који се заснива на раси, боји коже, прецима, држављанству, статусу мигранта, односно расељеног лица, националној припадности или етничком пореклу, језику, верским или политичким убеђењима, полу, родном идентитету, сексуалној оријентацији, имовном стању, социјалном и културном пореклу, рођењу, генетским особеностима, здравственом стању, сметњи у развоју и инвалидитету, брачном и породичном статусу, осуђиваности, старосном добу, изгледу, чланству у политичким, синдикалним и другим организацијама и другим стварним, односно претпостављеним личним својствима, као и по другим основима утврђеним законом којим се прописује забрана дискриминације.

Не сматрају се дискриминацијом посебне мере уведене ради постизања пуне равноправности, заштите и напретка лица, односно групе лица која се налазе у неједнаком положају.

Школа је дужна да предузме све мере прописане законом када се посумња или утврди дискриминаторно понашање у установи.

Ближе критеријуме за препознавање облика дискриминације од стране запосленог, детета, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи, заједнички прописују министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди дискриминаторно понашање, начине спровођења превентивних и интервентних активности, обавезе и одговорности запосленог, детета, ученика, родитеља односно другог законског заступника, трећег лица у Школи, органа и тела установе и друга питања од значаја за заштиту од дискриминације, прописује министар.

Члан 6.

У Школи је забрањено физичко, психичко, социјално, сексуално, дигитално и свако друго насиље, злостављање и занемаривање запосленог, детета, ученика, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Повреде забране, из става 1. овог члана, које запослени учини према другом запосленом, уређују се законом.

Под насиљем и злостављањем подразумева се сваки облик једанпут учињеног, односно понављањем вербалног или невербалног понашања које има за последицу стварно или потенцијално угрожавање здравља, развоја и достојанства личности детета, ученика.

Занемаривање и немарно поступање представља пропуштање Школе или запосленог да обезбеди услове за правilan развој детета, ученика.

Школа је дужна да одмах поднесе пријаву надлежном органу ако се код детета и ученика примете знаци насиља, злостављања или занемаривања.

Под физичким насиљем, сматра се: физичко кажњавање детета, ученика од стране запосленог, родитеља односно другог законског заступника или трећег лица у Школи; свако понашање које може да доведе до стварног или потенцијалног телесног повређивања детета, ученика или запосленог; насиљно понашање запосленог према детету и ученику, као и ученика према другом ученику или запосленом.

Под психичким насиљем, сматра се понашање које доводи до тренутног или трајног угрожавања психичког и емоционалног здравља и достојанства.

Под социјалним насиљем, сматра се искључивање детета и ученика из групе вршњака и различитих облика активности Школе.

Под сексуалним насиљем и злостављањем, сматра се понашање којим се дете и ученик сексуално узнемирава, наводи или приморава на учешће у сексуалним активностима које не жели, не схвата или за које није развојно дорастао или се користи за проституцију, порнографију и друге облике сексуалне експлоатације.

Под дигиталним насиљем и злостављањем, сматра се злоупотреба информационо комуникационих технологија која може да има за последицу повреду друге личности и угрожавање достојанства и остварује се слањем порука електронском поштом, смс-ом, ммс-ом, путем веб-сајта (веб сите), четовањем, укључивањем у форуме, социјалне мреже и другим облицима дигиталне комуникације.

Школа је дужна да надлежном органу пријави сваки облик насиља, злостављања и занемаривања почињен од стране родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица у Школи.

Протокол поступања у Школи у одговору на насиље и злостављање, садржај и начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите од насиља, злостављања и занемаривања, прописује министар.

Ближе услове о начинима препознавања невербалних облика злостављања деце и ученика од стране запосленог за време неге, одмора, рекреације и других облика васпитно-образовног рада, прописује министар.

Члан 7.

Забрањено је свако понашање запосленог према детету и ученику; детета, ученика према запосленом; родитеља, односно другог законског заступника или трећег лица према запосленом; запосленог према родитељу, односно другом законском заступнику; детета и ученика према другом детету и ученику, којим се врећа углед, част или достојанство.

Директор Школе дужан је да у року од три дана од дана сазнања за повреду забране из става 1. овог члана предузме одговарајуће активности и мере у оквиру надлежности Школе.

Ближе услове о начинима препознавања понашања којима се врећа углед, част или достојанство у Школи, заједнички прописује министар и министар надлежан за људска и мањинска права.

Поступање Школе када се посумња или утврди врећање угледа, части или достојанства, начине спровођења превентивних и интервентних активности, услове и начине за процену ризика, начине заштите и друга питања од значаја за заштиту, прописује министар.

Члан 8.

У Школи је забрањено страначко организовање и деловање и коришћење школских просторија у такве сврхе.

У Школи је забрањено организовање и деловање свих организација које својом делатношћу и деловањем угрожавају права и безбедност деце и ученика, као и коришћење школских просторија у те сврхе.

II ПОНАШАЊЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 9.

Запослени су дужни да својим радом, укупним понашањем и изгледом поштују опште принципе образовања и васпитања, доприносе остваривању циљева образовања и васпитања, општих и посебних стандарда постигнућа чиме доприносе угледу Школе и развијају позитивне атмосфере у Школи.

Члан 10.

У свом раду наставник, васпитач и стручни сарадник треба да са ученицима, родитељима односно другим законским заступницима, запосленима и другим лицима успостави односе засноване на уважавању, разумевању и поштовању, толеранцији и избегавању сукоба.

Члан 11.

Сви запослени су обавезни:

- 1) да редовно и на време долазе на посао;
- 2) да савесно обављају послове свог радног места;
- 3) да благовремено обавештавају директора, педагога или секретара Школе о спречености за рад;
- 4) да се уздржавају од радњи којима се крше права деце и ученика или других лица;
- 5) да се старају о остваривању права, обавеза и одговорности деце и ученика;
- 6) да пријављују директору Школе или Школском одбору кршење права детета и ученика;
- 7) да долазе на посао прикладно одевени;
- 8) да за време извођења наставних и ваннаставних активности у фискултурној сали обују патике или балетанке;

9) да не уносе алкохол или друга средства која утичу на способност за рад у Школи и школском дворишту и да пре или за време рада не узимају алкохол или друга средства која утичу на способност за рад;

- 10) да не пуше у просторијама Школе;
- 11) да не уносе у Школу или школском дворишту оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и тело детета и ученика, запослених и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 12) да за време рада не користе мобилни телефон нити друга средства којима се може ометати процес рада;
- 13) да не оштећују имовину Школе, деце, ученика, запослених, родитеља, односно других законских заступника и трећих лица;
- 14) да користе средства Школе и потрошни материјал само у службене сврхе.

Члан 12.

Наставник је обавезан да у Школу дође најмање 10 минута пре почетка часа.

Предметни наставници и наставници разредне наставе су у обавези да по завршетку часа закључавају своје учионице.

Члан 13.

Дежурни наставник је обавезан да у Школу дође најмање 30 минута пре почетка наставе у смени.

Дежурни наставник дежурство обавља пре почетка смене, за време одмора и до краја своје смене.

Члан 14.

Дежурство се организује у улазном холу, ходницима, учионицама, тоалетима и у школском дворишту, а по потреби и на другим местима, у складу са одлуком главног дежурног наставника.

Члан 15.

Главни дежурни наставник, поред дежурства на делу на којем је распоређен, утврђује присуство и одсуство наставника и о томе води евиденцију.

Главни дежурни наставник дежура и координира рад дежурних наставника и након дежурства уписује запажања, догађаје, предузете мере и активности на одржавању реда, у књигу дежурства.

Распоред дежурства је објављен на огласној табли у Наставничкој канцеларији Школе.

Члан 16.

Дежурни наставник у школској згради и школском дворишту:

- 1) обилази део за који је распоређен да дежура и стара се о одржавању реда и о безбедности на том делу, у школској згради и у школском дворишту;
- 2) предузима мере у случају нарушувања реда или угрожавања безбедности;
- 3) пријављује главном дежурном нарушување реда или угрожавање безбедности,
- 4) пријављује директору, секретару или стручним сарадницима, нарушување реда или угрожавање безбедности, како би предузели даље мере на спречавању инцидентне ситуације,
- 5) по налогу директора пише службену белешку о нарушувању реда или угрожавању безбедности,

6) ради испуњавања својих обавеза, сарађује с директором и другим запосленима у Школи.

Члан 17.

Техничка служба (лице у смени) обавезна је да закључа врата за улазак деце и ученика непосредно пре почетка и на крају наставе и да дежура у холу Школе до краја смене.

Члан 18.

Спремачице обавезане су да у време наставе дежурају у холу или у ходнику Школе, односно, у оном делу у коме одржавају хигијену.

Ако је спремачице из оправданих разлога одсутан са свог радног места, друга спремачица преузима надзор над његовим радним местом, у складу са распоредом који утврђује директор Школе.

Члан 19.

Дежурни (спремачица) за време наставе:

- 1) поштује дневни распоред дежурства, а у случају спречености, дужан је да обезбеди замену;
- 2) заустави треће лице које се не обазира на обавезу пријављивања;
- 3) откључава улазна врата за улазак ученика, само по потреби;
- 4) пријављује директору, стручним сарадницима, секретару, главном дежурном наставнику нарушавање реда или угрожавање безбедности.

Члан 20.

Техничка служба и спремач-це обавезни су да без одлагања обавештавају дежурног наставника, директора, стручног сарадника или секретара Школе о свакој промени која може довести до нарушавања реда и безбедности у Школи.

III ПОНАШАЊЕ УЧЕНИКА

Члан 21.

Ученици су обавезни:

- 1) да се придржавају Правила и других општих аката Школе у просторијама Школе и школском дворишту, на другом месту на којем се изводи образовно-васпитни рад, као и на путу између куће и Школе;
- 2) да се придржавају одлука органа Школе;
- 3) да поступају по налогу директора, наставника и стручних сарадника;
- 4) да се за решавање проблема у односима са другим ученицима, наставницима, родитељима, односно другим законским заступницима ученика или трећим лицима обраћају дежурном наставнику или одељењском старешини, а по потреби и другим лицима запосленим у Школи;
- 5) да редовно похађају наставу и друге облике образовно-васпитног рада и да уредно извршавају своје школске обавезе;
- 6) да не касне на наставу и на друге облике образовно-васпитног рада;
- 7) да не излазе за време наставе из школских просторија зграде и дворишта;
- 8) не напуштају школску зграду, а обавезни су да у учоници на својим местима сачекају наставника или испред закључаног кабинета,
- 9) да за време великог одмора изађу у школско двориште, а у случају лошег времена да буду у холу Школе,
- 10) да савесно раде на усвајању знања, вештина и вредносних ставова прописаних школским програмом;
- 11) да прате сопствени напредак и да извештавају о томе наставнике и родитеље, односно друге законске заступнике;
- 12) да у поступку оцењивања покажу своје стварно знање без коришћења разних облика преписивања и других недозвољених облика помоћи;
- 13) да не ометају извођење наставе и да не напуштају час или други облик образовно-васпитног рада без претходног одобрења наставника, стручног сарадника или лица који изводи одређене активности;
- 14) да поштују личност других ученика, наставника и свих запослених у Школи;
- 15) да се пристојно понашају према другим ученицима, запосленима у Школи, родитељима, односно другим законским заступницима ученика и трећим лицима;
- 16) да се пристојно одевају;
- 17) да благовремено правдају изостанке, имајући у виду старост ученика и узимајући у обзир све механизме васпитног и психолошко-педагошког рада у Школи,

- 18) да чувају имовину Школе и чистоћу и естетски изглед школских просторија и школског дворишта;
- 19) да се старају о очувању животне средине и да се понашају у складу с правилима еколошке етике;
- 20) да се уздржавају од уношења било каквих измена у школској евидентији;
- 21) да за време образовно-васпитног рада поштују забрану употребе мобилног телефона и других средстава којима се угрожавају права других или у сврху преваре у поступку оцењивања;
- 22) да за време одмора бораве у ходницима Школе, изузетно у учионици само уз присуство предметног наставника;
- 23) ученици првог циклуса су у обавези да 15 минута пре почетка првог часа бораве у учионици са дежурним наставником до првог звона (од 7.45 – 8 часова);
- 24) да у згради Школе и школском дворишту, за време обављања образовно-васпитног рада ван зграде Школе и школског дворишта, као ни на путу између куће и Школе, не носе оружје или друга опасна средства којима се може угрозити живот и телодеце, ученика, запослених, родитеља ученика и трећих лица или се може нанети материјална штета;
- 25) да се уздржавају од употребе дувана, алкохола, наркотичких и сличних средстава и од подстрекавања других ученика на такву употребу;
- 26) да се уздржавају од сваког облика насиља: изазивање туче, учествовање у тучи, вређање личности ученика и запослених;
- 27) да се уздржавају од свих облика дискриминације;
- 28) да се уздржавају од понашања којим се чине лакше и тешке повреде обавеза и повреде забране.

Члан 22.

Ученици су обавезни да буду у Школи најмање пет минута пре почетка наставе или другог облика образовно-васпитног рада.

Члан 23.

Пет минута пре почетка наставе, на звук првог звона, ученици су обавезни да, разврстани по одељењима, буду спремни за улазак у Школу у складу с налогом дежурног наставника.

Члан 24.

У време оглашавања другог звона, односно звона за почетак часа, ученици треба да буду у својим учионицама и да мирно чекају долазак наставника.

Уколико је реч о учионицама које откључава наставник, ученици у реду и миру чекају наставника испред учионице.

Члан 25.

Ученици који су закаснили на час не смеју се задржавати у холовима, ходницима и другим просторијама Школе, него одлазе да присуствују часу, предметни наставник га прима уз евидентирање колико касни.

Члан 26.

По завршетку школских обавеза, ученици у реду и миру излазе из Школе.

Члан 27.

Редар је обавезан да буде у учионици најмање 10 минута пре почетка наставе.

Одељењски старешина сваке недеље одређује по два редара.

Редар:

- 1) проветрава учионицу пре почетка наставе и за време великог одмора и обавља друге радње са циљем да се учионица припреми за наставу;
- 2) извештава наставника о одсутним ученицима;
- 3) чува личне предмете, књиге и прибор ученика;
- 4) пријављује наставнику сваки нестанак или оштећење имовине Школе, ученика или запослених лица;
- 5) обавештава наставника о променама које могу утицати на безбедност ученика и/или других лица;

IV ПОНАШАЊЕ РОДИТЕЉА, ОДНОСНО СТАРАТЕЉА ДЕЦЕ И УЧЕНИКА И ТРЕЋИХ ЛИЦА

Члан 28.

Родитељи, односно други законски заступници деце и ученика и трећа лица (у даљем тексту: остала лица) обавезни су да поштују Правила и друге опште акте Школе.

Члан 29.

Родитељ, односно други законски заступник одговоран је за упис детета у Школу, за редовно похађање наставе и обављање других школских обавеза.

Јединица локалне самоуправе води евидентију и обавештава Школу и родитеље, односно друге законске заступнике, о деци која треба да се упишу у први разред основне школе најкасније до краја фебруара текуће године за наредну школску годину.

Школа је дужна да, у складу са просторним и кадровским могућностима, обавести родитеља, односно другог законског заступника о одлуци по његовом захтеву за упис детета ван подручја Школе, до 30. априла текуће календарске године.

Школа је дужна да обавести родитеља, односно другог законског заступника и јединицу локалне самоуправе о детету које није уписано у први разред, најкасније 15 дана пре почетка школске године.

Школа је дужна да обавести родитеља, односно другог законског заступника о ученику који нередовно похађа или је престао да похађа наставу, најкасније два дана од дана престанка похађања наставе.

Ако родитељ, односно други законски заступник по пријему обавештења из става 5. овога члана не обезбеди да у року од три дана ученик настави редовно да похађа наставу, Школа одмах обавештава јединицу локалне самоуправе и надлежну установу социјалне заштите.

Упис ученика у основну школу уређен је посебним законом.

Члан 30.

Родитељ, односно други законски заступник детета, односно ученика, одговоран је:

- 1) за упис детета у предшколски припремни програм и упис детета у школу;
- 2) за редовно похађање наставе;
- 3) за редовно похађање припремне наставе;
- 4) да одмах, а најкасније у року од 48 сати од момента наступања спречености ученика да присуствује настави о томе обавести Школу;
- 5) да правда изостанке ученика, најкасније у року од осам дана од дана престанка спречености ученика да присуствује настави одговарајућом лекарском или другом релевантном документацијом;
- 6) да на позив Школе узме активно учешће у свим облицима васпитног рада са учеником;
- 7) за повреду забране из чл. 110-112. Закона учињену од стране ученика;
- 8) за теже повреде обавезе ученика из члана 58. статута;
- 9) да поштује правила Школе.

Родитељ односно други законски заступник дужан је да надокнади материјалну штету коју ученик нанесе Школи, намерно или из крајње непажње, у складу са Законом.

Школа подноси захтев за покретање прекршајног поступка, односно кривичну пријаву ради утврђивања одговорности родитеља, односно другог законског заступника из разлога прописаних ставом 1. овог члана.

Члан 31.

Остала лица обавезна су да се приликом уласка у школску зграду јаве дежурном на пријавници, ради евидентирања.

Остала лица дужна су да на пријавници покажу личну карту или другу легитимацију, ради идентификације.

Остала лица дужна су да прикладно одевена улазе у Школу.

Остала лица су дужна да се приликом уласка у собу припремно предшколке групе изувају.

Члан 32.

Остала лица обавезна су да се према деци, ученицима, запосленима и другим лицима која се затекну у школској згради или школском дворишту понашају пристојно:

- 1) да не уносе оружје, оруђе и друга средства којима се могу нанети озледе, угрозити живот деце, ученика и запослених, односно нанети штету имовини Школе,
- 2) да не уносе, користе и подстичу на употребу алкохол, опијате, наркотике и друга средства са психоактивним дејством која могу угрозити здравље и безбедност ученика и запослених,
- 3) да не решавају самовољно сукобе са ученицима и запосленима употребом оружја, оруђа и употребом физичке силе,
- 4) да се не задржавају у ходницима и другим просторијама Школе за време часа.

Члан 33.

Непоштовање Правила сматра се прекршајем, што повлачи одговорност за ученике, запослене и остала лица.

У ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

Даном ступања на снагу ових Правила престају да важе Правила понашања у ОШ „Јован Стерија поповић“ Велика Греда, Број: 61-177/14 од 26.05.2014. године, као и Измена и допуна Правила понашања број: 61-364/14 од 08.09.2014. године

Члан 35.

Правила понашања ступају на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

У Великој Греди,
Број: 61-129/18
Дана: 17.01.2018. године

Правила објављен на огласној табли дана 19.01.2018. године
Тврди и оверава,

Секретар,

Гордана Маричић, дипл. правник

